

ROLLER

Hvad kan frivillige?

Det er værd at overveje nøjagtig, hvordan man som underviser har tænkt sig at arbejde med frivillige.

De frivillige kan hjælpe underviserne i klasselokalet, ligesom de kan understøtte den formelle indlæring gennem frivillige aktiviteter uden for klasselokalet og således støtte både den uformelle og den ikke-formelle læring (se diagrammet næste side). Nedenfor følger en beskrivelse af forskellige måder, hvorpå frivillige kan støtte den formelle undervisning – i og udenfor klasselokalet

Frivillige i klasselokalet

Frivillige kan have en række forskellige roller i klasselokalet. Nogle frivillige holder sig til én funktion, mens andre skifter funktion afhængig af den konkrete lektion:

Frivillige som sprogtrænere

Nogle undervisere bruger frivillige til at arbejde med kursisterne 1-til-1 eller i små, separate grupper, mens underviseren har fokus rettet mod resten af holdet. Det kan være nyttigt i situationer, hvor én eller to kursister har særlige behov, der adskiller sig fra resten af gruppens. De kan fokusere på specifikke opgaver som læsning, samtale, forberedelse af en tekst eller spørgsmål eller endda en evaluering af den enkelte kursists behov.

Frivillige som deltagere (med stor viden om sproget)

Her bliver de frivillige behandlet som deltagere, og de tager del i holdets aktiviteter uden forudgående viden om lektionsplanen eller de aktiviteter, som de skal i gang med. Dette kan være med til at etablere en form for ligeværdighed og kammeratskab mellem frivillige og kursister og opbygge et forhold mellem dem. Fordi de frivillige kender sproget, vil de kunne forstå instruktionerne godt, og de vil således kunne hjælpe kursisterne til at deltage i aktiviteterne.

“Min frivillige var rigtig god. På holdet havde vi et ældre ægtepar, og den ene havde nedsat hørelse, så hver gang vi havde gruppediskussioner, var det meget besværligt for ham at være med. Den frivillige kunne tale det samme sprog som de to og var derfor i stand til at arbejde med dem alene og nogle gange have separate diskussioner med dem, og i det hele taget sikre, at de var ok. Det var virkelig så givende, at have hende der.”

Underviser, UK

Frivillige som støttepersoner i forbindelse med formel undervisning

Mange frivillige gør sprogundervisning mulig ved at fungere som støttepersoner på et specifikt område, fx børnepasning eller administration. Denne type frivillige er ikke nødvendigvis direkte involveret i sprogtilegnelsen, men deres engagement gør det muligt for specifikke grupper at deltage i sprogundervisning.

Frivillige uden for den formelle undervisning

Frivillige kan også stå for ekstra aktiviteter sideløbende med klasseundervisningen, fx som 'sprog-makkere'. Hvis læreren inddrages i dette, kan det gavne kursisterne, så de

kobles sammen med den frivillige eller den aktivitet, der understøtter den formelle undervisning bedst. Tæt samarbejde med underviserne kan give de frivillige mulighed for at planlægge ekstra aktiviteter, der supplerer det, kursisterne i forvejen beskæftiger sig med på holdet. Eksempler på sådanne aktiviteter kan være:

Frivillige der planlægger eller organiserer udflugter

Sprogtilegnelse er ikke begrænset til klasselokalet, så udflugter er en udbytterig måde at skabe fordybende læring og sprogpraksis på - ligesom de styrker fællesskabet mellem kursisterne. At lære navnene på forskellige frugter i en bog er én ting, men at købe dem på torvet er noget andet. Det kan være udmærket at diskutere i klassen, hvordan man får adgang til lokale serviceydelse, men en tur hen at blive oprettet som låner på det lokale bibliotek kan vise sig at være mere udbytterigt såvel sprogligt som praktisk. Disse typer af aktiviteter er noget, den frivillige enten kan hjælpe med, eller selv stå for at organisere.

Frivillige som sprogmakere

I en række projekter bliver frivillige og kursister matchet til et indledende arrangement, og herefter mødes de selv. Nogle projekter tilbyder makker-programmer, der indbefatter supervision eller gruppeaktiviteter, men med fokus på 1-til-1 relationer og støtte. Sprogtilegnelse er ikke altid hovedfokus i makker-programmet, men ikke desto mindre giver det kursisterne god lejlighed til at øve samtale. Tålmodige lyttere er en værdifuld ressource for alle, der skal lære et sprog.

Frivillige kontaktpersoner for grupper, aktiviteter og klubber uden for klasselokalet

Fælles interesser, talenter eller passioner kan være et godt udgangspunkt, når man skal opbygge relationer, grupper eller fællesskaber. Sprogundervisere kan hjælpe deres kursister med at blive involveret i relevante foreninger (sportsklubber, beboerforeninger, madlavningskurser, fagforeninger, haveprojekter osv.) ved at invitere repræsentanter for disse ind i klasselokalet. Undervisere kan også hjælpe medlemmer af disse foreninger, der er interesserede i at hjælpe flygtninge, med grundlæggende undervisning i hvordan sprogindlæring finder sted, og hvordan de, der skal lære et sprog, bedst muligt bliver inkluderet og får støtte.

VIME — modellen

Forskningsprojektet VIME (Volunteers in Migrant Education) peger på, at vellykket sprogtilegnelse kræver en kombination af god sprogundervisning (formel forudsætning), understøttende træning med frivillige uden for klasselokalet (ufornel forudsætning) og brug af sproget uden for skolen i fx madlavningsklubber eller museumsbesøg (ikke-formel forudsætning eller 'socialt erfaring').

Yderligere information <https://www.languagevolunteers.com/>

- ▶ 1-til-1 eller små grupper
- ▶ Mundtlig træning
- ▶ Lektiehjælp
- ▶ Kvalifikationer
- ▶ Kvalificerede undervisere og støtte fra frivillige
- ▶ Madlavningsklubber
- ▶ Havearbejde
- ▶ Museer
- ▶ Andre sociale aktiviteter
- ▶ Hjælp til at få adgang til forskellige tjenester og tilbud

